

Sygn. akt III.K.15/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Kurowski

Ławnicy: Ewa Barbara Tagil

Halina Wysocka

Protokolant: Katarzyna Zuzda

w obecności prokuratora: Marka Winnickiego

po rozpoznaniu w dniach 12.03. i 12.04. 2018 r. sprawy:

G. B., syna T. i D. z d. M., ur. (...) w B.

oskarżonego o to, że: I. w dniu 18 września 2017 roku w B. w sklepie (...) przy ulicy (...), grożąc użyciem trzymanego w ręku noża zażądał od pracownicy ww. sklepu M. P. wydania pieniędzy, a gdy pracownica odmówiła ich wydania wskazując, że nie posiada ich w kasie sklepu, dokonał zaboru towaru w postaci czterech butelek wódki różnych marek o pojemności 0,5 litra każda i łącznej wartości 100 złotych, czym działał na szkodę M. P. i właściciela sklepu S. G., przy czym zdolność kierowania swoim postępowaniem miał ograniczoną w stopniu znacznym

to jest o czyn z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 31 § 2 k.k.

II. w dniu 18 września 2017 roku w sklepie (...) przy ulicy (...), grożąc użyciem trzymanego w ręku noża zażądał od pracownicy ww. sklepu K. G., pieniędzy, a następnie po wydaniu pieniędzy w kwocie 50 złotych dokonał ich zaboru, czym działał na szkodę K. G. i właściciela sklepu P. B., przy czym zdolność kierowania swoim postępowaniem miał ograniczoną w stopniu znacznym

to jest o czyn z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

I. Oskarżonego G. B. uznaje za winnego popełnienia obu zarzucanych mu przestępstw z tym ustaleniem, iż w opisach obu tych czynów przyjmuje, że dopuścił się on rozboju z użyciem noża i za to na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. za oba te czyny skazuje go, zaś na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierza mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 62 k.k. orzeka terapeutyczny system wykonania kary 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego.

III. Na podstawie art. 93a § 1 pkt 3 k.k., art. 93 b § 1 i 3 k.k. i art. 93c pkt 2 i 5 k.k. orzeka wobec oskarżonego środki zabezpieczający w postaci terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych.

IV. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 22 września 2017 r. godz. 13.40 do dnia 12 kwietnia 2018 r.

V. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądza od G. B. tytułem naprawienia szkody na rzecz:

1. S. G. - kwotę 100 (stu) złotych

2. P. B. - kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych

VI. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądza od G. B. na rzecz K. G. tytułem zadośćuczynienia kwotę 800 (ośmiuset) złotych.

VII. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. F. tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony z urzędu oskarżonego kwotę 1 254,60 (jednego tysiąca dwustu pięćdziesięciu czterech 60/100) złotych, w tym kwotę 234,60 (dwustu trzydziestu czterech 60/100) złotych podatku VAT.

VIII. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Przewodniczący: SSO Mariusz Kurowski

Ławnicy: Ewa Barbara Tagil

Halina Wysocka

Sygn. akt 15/18

UZASADNIENIE

Z uwagi na fakt, iż złożony przez prokuratora wniosek zawiera żądanie uzasadnienia wyłącznie wymiaru kary Sąd w oparciu o treść art. 423 § 1 a k.p.k. ograniczył zakres uzasadnienia do tej części.

Wymierzając G. B. karę Sąd miał na uwadze ustawowe granice zagrożenia za ten typ przestępstwa, dyrektywy art. 53 k.k. nakazujące uwzględnić okoliczności obciążające i łagodzące, jak również limitującą funkcję stopnia winy oskarżonego. Miał również na względzie dyspozycję art. 91 § 1 k.k. uzasadniającą wymierzenie jednej kary za oba przypisane G. B. przestępstwa.

Jako okoliczności obciążające Sąd potraktował duży stopień społecznej szkodliwości popełnionych czynów, wyrażających się zamiarem, z jakim działał oskarżony. Popełniając oba przestępstwa G. B. działał z zamiarem przemyślanym. Wniosek ów wynika z faktu, że oskarżony przygotował się do popełnienia tych przestępstw skoro posiadał przy sobie nóż, jak też czapkę tzw. kominiarkę, która była nieadekwatna do tej pory roku. Ów fakt wprost wskazuje, że popełnienie przestępstw G. B. musiał wprzód zaplanować. Równie istotną okolicznością obciążającą jest upór oskarżonego w popełnieniu poważnych przeciw przestępstw. Zgromadzone w sprawie dowody ukazują, że obu tych zbrodni rozboju z użyciem noża G. B. dopuścił się w zaledwie pięciogodzinnym odstępie (16.45 i 21.55). Także sposób działania podczas popełnienia pierwszego przestępstwa należy ocenić jako negatywnie wpływający na wymiar kary. Oskarżony w czasie czynu wszedł za ladę, za którą stała M. P., i stojąc w bezpośredniej jej bliskości machał przed nią nożem żądając wydania pieniędzy. Zgodnym z zasadami doświadczenia życiowego jest przyjęcie, że takie zachowanie istotnie wzmogło w tej pokrzywdzonej obawę o swe zdrowie i życie. Równie istotną okolicznością obciążającą jest uprzednia karalność oskarżonego. Lektura karty karnej (k. 294-295) przekonuje, iż G. B. już pięciokrotnie był skazany za umyślne przestępstwa, w tym popełnione z chęci osiągnięcia korzyści majątkowej. Z karty karnej nadto wynika, iż oskarżony kilkakrotnie odbywał karę pozbawienia wolności, przy czym ostatnią, wymierzona wyrokiem łącznym karę 4 lat pozbawienia wolności odbywał do 02.03.2012 r. Także istotną okolicznością obciążającą jest również sposób zachowania się oskarżonego po popełnieniu przestępstw. Pismo Dyrektora SP ZOZ w C. ujawnia (k. 236), że pomimo zastosowania tymczasowego aresztowania w dalszym ciągu przejawiał on agresywne i sprzeczne z prawem zachowania.

Jako okoliczności łagodzące Sąd potraktował przyznanie się oskarżonego do obu popełnionych przestępstw. Wymaga podkreślenia, iż G. B., w toku całego postępowania konsekwentnie przyznawał się do obu zarzucanych czynów. Zaznaczyć również należy, że depozycje oskarżonego to de facto główny dowód pozwalający ustalić jego

sprawstwo w zakresie drugiego przypisanego mu przestępstwa. Dodatkowo na rozprawie przeprosił on wszystkich pokrzywdzonych. Kolejną okolicznością pozytywnie wpływającą na wymiar kary jest sposób działania oskarżonego podczas drugiego z przypisanych mu rozbojów tj. w sklepie przy ul. (...). Nie skierował on bowiem noża w stronę ekspedientki i od razu „przepraszał” za swe zachowanie. Nie sposób też nie zauważyć niewielka wartość przedmiotów obu przestępstw. Do powyższego należy jedynie dodać, iż Sąd nie zaliczył do tych okoliczności „zmuszania” G. B. do popełnienia tych rozbojów przez nieznaną mężczyznę czeczeńskiej narodowości. Uznając, że ta część jego wyjaśnień nie jest prawdziwa i stanowi wyłącznie naturalną próbę umniejszenia swej odpowiedzialności, co jednakże nie rzutuje na wiarygodność pozostałej części jego depozycji i nie może stanowić okoliczności obciążającej zgodnie z treścią art. 74 § 1 k.p.k.

Najistotniejszą zaś okolicznością wpływającą na miarkowanie wymierzonej G. B. kary jest niewielki stopień jego winy. Jak wskazuje treść art. 53 k.k. pełni on limitującą funkcję przy wymiarze kary. Sporządzone w sprawie pisemna (k. 211-225) i ustna (k. 338v-339) opinie biegłych z zakresu psychiatrii i psychologa ukazują, że w czasie obu tych czynów oskarżony miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swym postępowaniem. Ów stan G. B. wynika z organicznych zmian w jego ośrodkowym układzie nerwowym jak również jego uzależnienia od substancji psychoaktywnych z epizodami psychotycznymi. Jest on na tyle zły, że biegli wskazali, że oskarżony mimo, że jest zdolny do udziału w rozprawie nie jest w stanie prowadzić swej obrony w sposób samodzielny i rozsądny. Z opinii ustnej nadto wynika że owe negatywne zachowania podczas przebywania w SPP ZOZ w C. przede wszystkim należy łączyć z ww. mankamentami sfer charakterologicznych oskarżonego, które z pewnością wynikają ze wspomnianych zmian organicznych w ośrodkowym układzie nerwowym.

Powyższe okoliczności uzasadniły wymierzenie G. B. za oba przestępstwa, przy zastosowaniu dyspozycji art. 91 § 1 k.k. kary 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności.

Z uwagi na treść opinii biegłych psychiatrów i psychologa, w oparciu o art. 62 k.k. Sąd orzekł terapeutyczny system wykonywania ww. kary. Jednocześnie też w oparciu o dyspozycję art. 93a § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 93 b § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 93c pkt 2 i 5 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień od substancji psychoaktywnych. Zdaniem Sądu wskazania zawarte w obu opiniach ww. biegłych ukazują, iż G. B. jest uzależniony od substancji psychoaktywnych, na które składa się tak alkohol jak i wszelkiego rodzaju narkotyki. Jediną możliwością powstrzymania go od popełnienia kolejnych przestępstw jest prowadzenie długofalowej terapii uzależnień od wszystkich ww. substancji. W ocenie Sądu powyższe informacje przekonują, że terapia ta winna się rozpocząć jak najszybciej czyli w momencie odbywania kary pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 22 września 2017 r. godz. 13.40 do dnia wydania wyroku tj. 12 kwietnia 2018 r.

Zgodnie ze złożonymi wnioskami, na podstawie art. 46 § 1 k.k., Sąd zasądził od oskarżonego stosowne kwoty naprawienia szkody na rzecz obu właścicieli sklepów: S. G. - 100 zł i P. B. - 50 zł. Uznając, iż są to realnie poniesione przez nich straty spowodowane tymi przestępstwami.

Sąd zasądził na rzecz K. G. kwotę 800 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Wskazać należy, że ta pokrzywdzona złożyła stosowny wniosek nie potrafiąc wskazać, jakiej kwoty się domaga. W ocenie Sądu tego rodzaju postawa spowodowała, że Sąd zgodnie z dyspozycją art. 46 § 1 k.k. był związany złożonym wnioskiem co do konieczności zasądzenia powyższego zadośćuczynienia, którego wysokość ustalił z urzędu. Sąd wziął pod uwagę iż dobro osobiste K. G. w postaci wolności, przez którą należy też rozumieć możliwość wykonywania swej pracy bez lęku, zostało naruszone. Okoliczność ta uzasadniała oparcie jej roszczenia o przepis art. 448 k.c. Określając wysokość zadośćuczynienia miał na uwadze rozmiar cierpień wywołanych tym przestępstwem. Z jednej strony mając na uwadze krótki czas jego trwania oraz sposób działania G. B., który w tym wypadku nie był szczególnie drastyczny. Tym niemniej nie może ująć uwadze, że nawet jeżeli oskarżony nie kierował ostrza noża w stronę K. G. i przedzielała ich sklepową ladą, to sam widok stojącego w bezpośredniej bliskości, trzymającego nóż w rękę rosłego mężczyzny w

kominiarce musiał być traumatycznym dla pokrzywdzonej przeżyciem. Mając zatem powyższe na uwadze należało uznać, iż zasądzona kwota winna być uznana za odpowiednią do tych cierpień, a przez to znajdującą oparcie w treści art. 445 § 2 k.c.

Sąd zasądził na rzecz adw. M. F. od Skarbu Państwa wynagrodzenie nieopłaconych kosztów obrony z urzędu oskarżonego. Uznając, iż zasądzona kwota jest adekwatna do nakładu pracy obrońcy oraz zgodna z § 17 ust 1 pkt 1, ust 2 pkt 5 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1714). Natomiast jej podwyższenie o podatek VAT wynika z przepisu § 4 ust 3 cyt. rozporządzenia.

Z uwagi na brak jakiegokolwiek majątku oraz mając na uwadze stan zdrowia oskarżonego jak też fakt, że ma do odbycia długoletnią karę pozbawienia wolności Sąd, w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych.